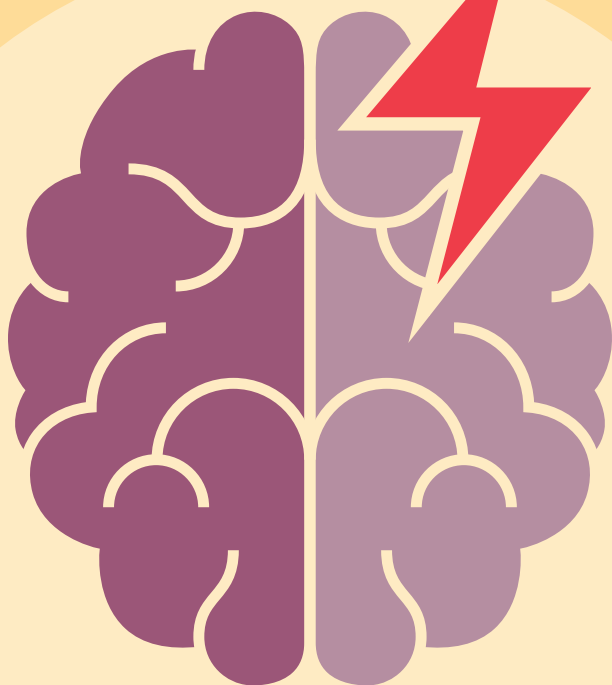

Stroke

GRUNDLÄGGANDE FAKTA OM STROKE

Varje år drabbas cirka

26 000

personer av stroke

Vad är stroke?

Stroke är ett tillstånd som uppstår när hjärnans nervvävnad drabbas av syrebrist. Orsaken är oftast en blodpropp i något av hjärnans kärl. I en mindre del av fallen handlar det om en bristning i ett av kärlen – en så kallad hjärnblödning.

Åderförfattning, högt blodtryck, förmaksflimmer och rökning är några riskfaktorer för stroke.

När det uppstår syrebrist i hjärnan kan nervcellerna inte fungera normalt utan skadas eller dör.

Ju större det tilltäppta kärlet är och ju närmare halspulsådernas ingång till hjärnan proppen finns, desto större område av hjärnan drabbas av syrebristen.

Hur behandlas stroke?

En misstänkt stroke är ett akut tillstånd och det är av yttersta vikt att den drabbade snabbt förs till sjukhus med ambulans.

På sjukhuset görs en akut datortomografiundersökning av hjärnan som kan ge besked om det rör sig om syrebrist, reducerat blodflöde, en blodpropp eller en blödning.

Om det rör sig om en blodpropp och om det gått mindre än 4,5 timmar sedan stokedebuten kan proppupplösande läkemedel, trombolys, ibland ges.

I det fall proppen är stor räcker det inte

med enbart trombolys för att lösa upp den. Då kan tromboektomi vara aktuellt som innebär att man går in i kärlet och drar ut proppen med ett litet instrument. Detta är högspecialiserad vård vilket kan kräva transport till ett universitetssjukhus.

Alla som drabbats av stroke ska vårdas på en speciell strokeenhet med specialutbildad personal. De sköter akutvård, utredning och övervakning samt inleder rehabiliteringsinsatserna.

Hur ser livet ut efter stroke?

Det är svårt att förutsäga hur enskilda personer återhämtar sig efter stroke eftersom det beror på hjärnskadans omfattning och kvaliteten på rehabiliteringen. Rehabiliteringen syftar till att träna upp eller kompensera funktioner som skadats.

Träning med att återfå funktioner som påklädning, förflyttning, att äta och tvätta sig är viktiga delar av rehabiliteringen.

Rörelseträningen kommer igång omedelbart, ofta med hjälp av fysioterapeut.

En logoped hjälper till med övningar som stärker talet och språkförmågan.

Minnet och koncentrationen kan försämrats efter stroke och många vittnar om hjärntrötthet. Ängest och depression är vanligt efter stroke. Då är det viktigt att ha kontakt med en psykolog eller psykiatriker.

FAKTA OM STROKE

Stroke är den vanligaste orsaken till neurologiska funktionsnedsättningar hos vuxna.

3 pers/timme

Varje timme drabbas 3 personer av stroke.

SYMPTOM

Plötslig förlamning och känselnedsättning i kroppens ena sida.

Talsvårigheter.

Förlust av delar av synfältet.

Yrsel, huvudvärk, illamående och kräkningar.

Svårighet att svälja.

26 000

Varje år drabbas cirka 26 000 personer av stroke (enligt Socialstyrelsens statistik, medelvärde från år 2016-2019).

6 350

I genomsnitt avlider 6 350 personer i stroke varje år.

≈ 2 av 3

Ungefär 2 av 3 stokedrabbade är i livet ett år efter sin stroke.

Mer än hälften av de stokedrabbade är helt eller delvis i behov av stöd från anhöriga 1 år efter händelsen.

Cirka 10 000 personer drabbas varje år av ett varningstillstånd för stroke som kallas TIA.

Så känner du igen **STROKE**

A

ANSIKTE

Be personen att le.
Om mungipan hänger.

- Ring 112!

K

KROPP

Lyft armarna i 10 sekunder. Om en arm faller.

- Ring 112!

U

UTTAL

Om personen talar sluddrigt eller inte hittar rätt ord.

- Ring 112!

T

TID

Varje sekund är livsviktig.

Vänta inte.

- Ring 112!

VÄNTA INTE - RING 112!

DIN GÅVA BEHÖVS!

Hjärt-Lungfonden stödjer flera stora forskningsprojekt om stroke, bland annat med syftet att hitta nya behandlingar för att förbättra prognosen vid såväl blodpropp i hjärnans kärl som vid hjärnblödningar.

Ge fler människor mer tid att leva.

Bli månadsgivare och stöd livsviktig forskning!

